

ศึกษาความสัมพันธ์ของโครงสร้างคณะกรรมการบริษัทและระดับการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อคุณภาพ
กำไร กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (THE RELATIONSHIP
BETWEEN BOARD STRUCTURE AND CORPORATE GOVERNANCE AFFECTING THE
QUALITY OF EARNINGS: A CASE STUDY OF THE LISTED COMPANIES IN THE STOCK
EXCHANGE OF THAILAND)

สุวรรณ ศรีแสง*

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการบริษัทกับระดับการกำกับดูแลกิจการ และ 2. ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับคุณภาพกำไร การศึกษานี้เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากฐานข้อมูล SETSMART โดยเป็นข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ยกเว้นบริษัทที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงานระหว่างปี พ.ศ. 2554-2555 จำนวนรวมทั้งสิ้น 713 บริษัท การศึกษานี้ทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ตัวแบบการถดถอยโลจิสติก (Logistic regression analysis) และตัวแบบการถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการศึกษาพบว่า การดำรงตำแหน่งมากกว่า 1 ตำแหน่งของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงลบกับระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างมีนัยสำคัญ โดยบริษัทที่มีสัดส่วนของจำนวนคณะกรรมการที่ดำรงตำแหน่งมากกว่า 1 ตำแหน่งต่อจำนวนกรรมการทั้งหมดเพิ่มขึ้นจะทำให้ระดับการกำกับดูแลกิจการลดลง นอกจากนี้ยังพบว่าระดับการกำกับดูแลกิจการของบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพกำไรอย่างมีนัยสำคัญ โดยบริษัทที่มีระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีในระดับสูงจะมีผลต่อคุณภาพกำไรของบริษัทที่สูงขึ้น

*ตำแหน่ง ครูผู้สอน
วุฒิการศึกษาปริญญาโท บัญชีบริหารบัณฑิต คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
สถานที่ติดต่อ วิทยาลัยเทคโนโลยีอักษรรบริหารธุรกิจ จังหวัดระยอง เบอร์โทรศัพท์ 038-604741-2
E-mail: akbanchang.aksom.ac.th
ปีที่วิจัย ปีการศึกษา 2558
ประเภทงานวิจัย วิจัยบัณฑิต

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันมีมาตรฐานสากลด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงานให้กับกิจการและผู้ถือหุ้น การกำกับดูแลกิจการมีการเชื่อมโยงกับประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกิจการโดยมีการบริหารงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การกำกับดูแลกิจการที่ดีต้องมีโครงสร้างคณะกรรมการที่ดีด้วยเพราะคณะกรรมการเป็นกลไกหลักที่ควบคุมดูแลการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายของบริษัท มีส่วนช่วยผลักดันให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีคือการทำให้ธุรกิจมีการเติบโตและเพิ่มมูลค่าให้กับกิจการทำให้กิจการมีผลการดำเนินงานที่ดี

คณะกรรมการต้องมีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ มีระบบแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบที่ชัดเจน มีกรรมการอิสระ ประธานกรรมการควรมีความเป็นอิสระ ประธานกรรมการไม่ควรเป็นสมาชิกในคณะกรรมการบริหาร (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2547) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยา พันธุ์รงค์ (2553) บริษัทที่มีประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กรรมการผู้จัดการใหญ่และประธานบริษัทไม่ได้เป็นบุคคลคนเดียวกันมีการแบ่งแยกหน้าที่อย่างชัดเจนจะทำให้องค์กรมีระบบการจัดการและช่วยควบคุมอำนาจที่สมดุลของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ทำให้การดูแลกิจการภายในองค์กรโดยรวมมีศักยภาพเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

บริษัทที่มีการบริหารจัดการกำกับดูแลกิจการที่ดีก็ต้องทำให้องค์กรประสบความสำเร็จในการสร้างกำไรที่ยั่งยืนในระยะยาว มีผลประกอบการเป็นไปตามเป้าหมาย โดยกำไรที่ยั่งยืนนั้นจะเป็นกำไรที่เกิดขึ้นแน่นอนทำได้ต่อเนื่อง เกิดขึ้นสม่ำเสมอติดต่อกัน (Cway, 2557) ซึ่งตรงกับ (Richardson, 2003, p. 49 อ้างถึงใน รสจรินทร์ กุลศรีสอน, 2552, หน้า 12) ได้กล่าวว่ากำไรที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องติดต่อกันเรื่อย ๆ ถือเป็นกำไรที่มีคุณภาพก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือต่อการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ การตัดสินใจลงทุนนักลงทุนจะพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ หลายประการแต่ที่สำคัญสองประการคือกิจการที่มีกำไรและการเจริญเติบโตของกำไรอย่างต่อเนื่องเพราะกำไรทำให้ได้เงินปันผลอันเป็นผลตอบแทนการลงทุนทำให้มูลค่าของกิจการเพิ่มขึ้นส่งผลให้ราคาหุ้นสูงขึ้นเมื่อขายทำให้ได้กำไร (พยนต์ คุ้มราโพ, 2551)

จากประเด็นที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าโครงสร้างคณะกรรมการมีผลต่อระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดี ถ้าบริษัทมีการกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการที่ดี มีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสยึดมั่นในการตัดสินใจของตนเองโดยไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้ที่เกี่ยวข้องก็จะส่งผลดีต่อการดำเนินงานมีการบริหารจัดการที่ดีทำให้องค์กรมีกำไรที่ยั่งยืนยาวนานเป็นกำไรที่มีคุณภาพ จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษาถึงความสัมพันธ์ของโครงสร้างคณะกรรมการบริษัทและระดับการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อคุณภาพกำไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการบริษัทกับระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับคุณภาพกำไร

สมมติฐานการวิจัย

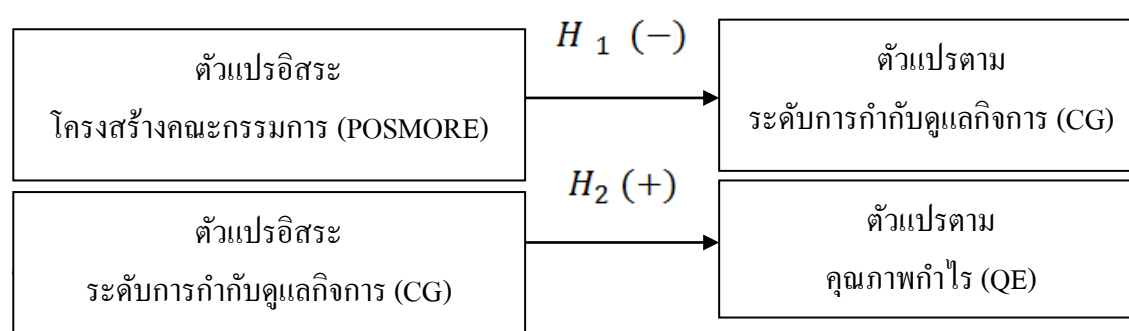
กฎหมายพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนฯ กำหนดให้คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่จัดการบริษัทให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อบังคับ คณะกรรมการควรมีโครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการที่เหมาะสม มีการตรวจสอบถ่วงดุลคือมีระบบการตรวจตราและการควบคุมเพื่อให้เกิดการถ่วงดุลอำนาจกัน เน้นถึงความเป็นอิสระของกรรมการและการให้ความสำคัญแก่สัดส่วนที่สมดุลของกรรมการแต่ละประเภท (Vinten, 2002) ดังนั้นควรมีการจำกัดจำนวนกรรมการบริษัทที่จะดำรงตำแหน่งเพื่อให้กรรมการสามารถรับผิดชอบต่อการบริหารงานของบริษัทได้อย่างเต็มที่ (Epstein & Birchard, 1999) ดังนั้นนำไปสู่สมมติฐานวิจัยที่ 1

H1: การดำรงตำแหน่งของกรรมการมากกว่า 1 ตำแหน่ง จะมีผลเชิงลบต่อระดับการกำกับดูแลกิจการ

บริษัทที่มีการบริหารจัดการกำกับดูแลกิจการที่ดีต้องทำให้องค์กรประสบความสำเร็จในการสร้างกำไรที่ยั่งยืนในระยะยาวมีผลประกอบการเป็นไปตามเป้าหมาย กำไรที่ยั่งยืนเป็นกำไรที่เกิดขึ้นแน่นอนทำได้อต่อเนื่องเกิดขึ้นสม่ำเสมอติดต่อกัน (Cway, 2557) ซึ่งตรงกับ Richardson (2003, p. 49 อ้างถึงใน รสจรินทร์ กุลศรีสอน, 2552, หน้า 12) ได้กล่าวว่ากำไรที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องติดต่อกันไปเรื่อย ๆ ถือเป็นกำไรที่มีคุณภาพก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือต่อการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ กำไรที่มีคุณภาพจะสะท้อนให้เห็นกระแสเงินสดของกิจการได้อย่างแท้จริง ดังนั้นนำไปสู่สมมติฐานวิจัยที่ 2

H2: ระดับการดูแลกิจการที่ดีมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพกำไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีและเกณฑ์การจัดอันดับการกำกับดูแลกิจการที่ดี การกำกับดูแลกิจการได้ถูกให้คำจำกัดความหรือความหมายแตกต่างกัน โดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้อธิบายความหมายของการกำกับดูแลกิจการหรือบรรษัทภิบาลหรือ Corporate Governance หรือ CG หมายถึงการบริหารจัดการบริษัทที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย สังเวียน อินทรวิชัย (ม.ป.ป.) ได้ให้ความหมายของการกำกับดูแลกิจการ หมายถึงระบบที่จัดให้มี

กระบวนการและโครงสร้างของการเป็นผู้นำการควบคุมของกิจการให้มีความรับผิดชอบตามที่ด้วยความโปร่งใสและสร้างความสามารถในการแข่งขันเพื่อรักษาเงินลงทุนและเพิ่มคุณค่าให้กับ ผู้ถือหุ้นในระยะยาวภายในกรอบที่มีจริยธรรมที่ดีโดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียอื่นและสังคมโดยรวมประกอบ

สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) เป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของกรรมการ และส่งเสริมให้เกิดการกำกับดูแลกิจการที่ดีในประเทศไทย มีส่วนช่วยยกระดับมาตรฐานการเป็นกรรมการให้มีประสิทธิภาพทัดเทียมกับมาตรฐานสากล โดยมีหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี แบ่งออกเป็น 5 หมวดดังนี้ 1. สิทธิของผู้ถือหุ้น 2. การปฏิบัติที่เท่าเทียมกันต่อผู้ถือหุ้น 3. บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย 4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส 5. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ บริษัทได้มีการนำเสนอผลสำรวจออกเป็นรายงานผลสำรวจ การกำกับดูแลกิจการ โดยมีการแบ่งตามช่วงคะแนนที่กำหนดขึ้น 6 ช่วง คือ ช่วงคะแนนระหว่าง 90-100 คือระดับคะแนนดีมาก ช่วงคะแนนระหว่าง 80-89 คือระดับดีเลิศ ช่วงคะแนนระหว่าง 70-79 คือดี ช่วงคะแนนระหว่าง 60-69 คือ ดีพอใช้ ช่วงคะแนนระหว่าง 50-59 คือผ่าน และต่ำกว่า 50 คือ N/A โดยใช้จำนวนตราสัญลักษณ์ของคณะกรรมการบริษัทที่บิณฑลแห่งชาติแสดงระดับคะแนนในการประกาศผลการสำรวจการกำกับดูแลกิจการตามรายชื่อบริษัทที่จดทะเบียน และประกาศผลช่วงคะแนน 3 ระดับ คือ ดีเลิศ ดีมาก ดีโดยจะเรียงตามลำดับอักษรชื่อย่อบริษัทในภาษาอังกฤษ (สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย IOD, 2554-2555)

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพกำไร

จากคำนิยามของคำว่า คุณภาพกำไร มีผู้ให้คำนิยามแตกต่างกันไปบางคนก็มองคุณภาพกำไรในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างกำไรกับผลตอบแทนของตลาดภายใต้แนวคิดนี้ยังกำไรมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของตลาดมากขึ้นเท่าไรยิ่งมีคุณภาพมากขึ้นเท่านั้น (วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2543) มีผู้ให้คำนิยามเกี่ยวกับคุณภาพกำไรเพิ่มเติมแตกต่างกัน SticKney (1996 อ้างถึงใน วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2543, หน้า 103) คุณภาพกำไร คือ ความสามารถของกำไรที่สะท้อนให้เห็นกระแสเงินสดที่อยู่เบื้องหลังของการเกิดกำไร กำไรที่เกิดตามช่วงเวลาที่ต้องสอดคล้องกับการเกิดกระแสเงินสดจะถือว่าเป็นกำไรที่มีคุณภาพ และ The Financial Accounting Standard Board (FASB) (วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2543, หน้า 105) คุณภาพกำไร คือกำไรที่เกิดจากการดำเนินการตามปกติและได้มาจากรายได้ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นประจำสามารถนำมาแลกเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินสดที่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์ได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธาริณี จางมูทิตา (2550) และจิราวรรณ ครุกระโทก (2548) ได้ศึกษาการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยพบว่าการรวมตำแหน่งระหว่างประธานกับกรรมการผู้จัดการมีความสัมพันธ์ทางลบกับการการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีแสดงให้เห็นว่า บริษัทใดที่มีการรวมตำแหน่งระหว่างประธานกับกรรมการผู้จัดการก็มีผลทำให้การเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการลดลง

พิรมนต์ สอนดี (2550) ศึกษาโครงสร้างธุรกิจภายในที่ส่งผลต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท ซึ่งพบว่าขนาดธุรกิจแตกต่างกันมีผลต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีแตกต่างกัน ประเภทธุรกิจแตกต่างกันส่งผลต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีไม่แตกต่างกัน

มัทยา ดิจริงจิง (2552) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดอันดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับคุณภาพกำไรในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยพบว่าอันดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีความสัมพันธ์เชิงบวกเล็กน้อยกับคุณภาพกำไรที่วัดค่าโดยระดับรายการค้างรับค้างจ่ายโดยดุลยพินิจของผู้บริหารตามวิธีการคำนวณแบบ Modified Jones Model นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยต่างประเทศของ Jiang, Lee and Anandarajan (2008) ที่พบความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับคุณภาพกำไร โดยพบว่าระดับการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไร บริษัทที่มีระดับการกำกับดูแลกิจการที่สูงจะส่งผลให้มีการบริหารกำไรที่ดีทำให้บริษัทมีคุณภาพกำไรที่ดี จากการทบทวนวิจัยในอดีตจะเห็นได้ว่า บริษัทที่มีการบริหารจัดการที่ดีจะได้รับการกำกับดูแลกิจการที่ดีในระดับสูงซึ่งมีผลทำให้บริษัทมีคุณภาพกำไรที่สูงขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2555 ซึ่งมีกลุ่มอุตสาหกรรมทั้งหมดจำนวน 8 กลุ่มประกอบด้วยกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากร กลุ่มบริการและกลุ่มเทคโนโลยี รวมทั้งสิ้น 1,057 บริษัท ผู้วิจัยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา คือ เป็นบริษัทที่มีรายชื่อจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่างปี 2554-2555 ทั้งสิ้นจำนวน 713 บริษัท ซึ่งการศึกษาจะคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เข้าเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

1. บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและบริษัทที่มีข้อมูลงบการเงินแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) มีฐานข้อมูลตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SETSMART) มีรายชื่อในรายงานผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยครบถ้วนสมบูรณ์สามารถเก็บข้อมูลที่ศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2555 รวมระยะเวลา 2 ปี
2. บริษัทที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มฟื้นฟูกิจการ กลุ่มกองทุนเนื่องจากกลุ่มบริษัทเหล่านี้ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของหน่วยงานเฉพาะที่เกี่ยวข้องและมีหลักเกณฑ์อื่น ๆ ในการกำกับดูแลนอกเหนือจากกฎเกณฑ์ทั่วไปของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้นจึงไม่รวมข้อมูลของธุรกิจดังกล่าวในการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากฐานข้อมูลตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SETSMART) โดยเป็นข้อมูลในงบการเงินประจำปีและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน โดยปรากฏผลการจัดอันดับที่ได้รับการประเมินการกำกับดูแลกิจการจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) พ.ศ. 2554-2555

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เก็บรวบรวมข้อมูล กำไรสุทธิ กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน สินทรัพย์รวม หนี้สินรวม ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม ข้อมูลของบริษัทเกี่ยวกับกับโครงสร้างคณะกรรมการและผลการจัดอันดับที่ได้รับจากการประเมินการกำกับดูแลกิจการในรายงานการกำกับดูแลกิจการ ตั้งแต่ปี 2554-2555 ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. วิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบของโครงสร้างคณะกรรมการ ขนาดของบริษัท โครงสร้างเงินทุน คุณภาพกำไรด้วยวิธีการสถิติเชิงพรรณนาเพื่อบรรยายลักษณะตัวอย่างที่ศึกษาเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุดและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ทดสอบความสัมพันธ์

3.1 สมมติฐานวิจัยที่ 1 ความสัมพันธ์ของโครงสร้างคณะกรรมการบริษัทกับระดับการกำกับดูแลกิจการ (สัดส่วนของจำนวนกรรมการที่มีการดำรงตำแหน่งมากกว่า 1 ตำแหน่ง) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับระดับการกำกับดูแลกิจการ โดยระดับการกำกับดูแลกิจการวัดค่าโดยใช้ผลของการจัดอันดับที่ได้รับการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัทโดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Logistic regression analysis) ซึ่งตัวแปรตามเป็นตัวแปรเชิงกลุ่ม

3.2 สมมติฐานวิจัยที่ 2 ความสัมพันธ์ของระดับการกำกับดูแลกิจการกับคุณภาพกำไร โดยคุณภาพกำไรวัดค่าโดยกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อกำไรสุทธิโดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระโดยตัวแปรอิสระมีมากกว่าหนึ่งตัว

4. เขียนผลสรุปและอภิปรายผลการทดสอบความสัมพันธ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เป็นสถิติที่ใช้ศึกษาของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเพื่อบรรยายคุณลักษณะของตัวอย่างโดยแสดงเป็น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุดและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ในสมมติฐานวิจัยที่ 1 ของโครงสร้างคณะกรรมการกับระดับการกำกับดูแลกิจการ และใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ในสมมติฐานวิจัยที่ 2 ของระดับการกำกับดูแลกิจการกับคุณภาพกำไร

5. ตัวแบบที่ใช้ทดสอบความสัมพันธ์

สมมติฐานวิจัยที่ 1

ตัวแบบที่ใช้หาความสัมพันธ์ของโครงสร้างคณะกรรมการบริษัทและระดับการกำกับดูแลกิจการ ใช้ตัวแบบการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Logistic regression analysis)

$$CG_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 POSMORE_{i,t} + \beta_2 SIZE_{i,t} + \beta_3 INDUS_{1,i,t} + \beta_4 INDUS_{2,i,t} + \beta_5 INDUS_{3,i,t} + \beta_6 INDUS_{4,i,t} + \beta_7 INDUS_{5,i,t} + \beta_8 INDUS_{6,i,t} + \beta_9 INDUS_{7,i,t} + \varepsilon \quad (1)$$

1. ตัวแปรสมมติฐานวิจัยที่ 1

1.1 ตัวแปรตาม

1.1.1 ระดับการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance: CG)

1.2 ตัวแปรอิสระ

1.2.1 กรรมการที่มีการดำรงตำแหน่งมากกว่า 1 ตำแหน่ง (Position More: Posmore)

1.2.2 ขนาดของบริษัท (Size)

1.2.3 ประเภทอุตสาหกรรม (Types of industrial: Indus

สมมติฐานวิจัยที่ 2

ตัวแบบที่ใช้หาความสัมพันธ์ของระดับการกำกับดูแลกิจการกับคุณภาพกำไรใช้ตัวแบบการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis)

$$QE_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 CG_{i,t} + \beta_2 POSMORE_{i,t} + \beta_3 SIZE_{i,t} + \beta_4 DE_{i,t} + \beta_5 INDUS_{1,i,t} + \beta_6 INDUS_{2,i,t} + \beta_7 INDUS_{3,i,t} + \beta_8 INDUS_{4,i,t} + \beta_9 INDUS_{5,i,t} + \beta_{10} INDUS_{6,i,t} + \beta_{11} INDUS_{7,i,t} + \varepsilon \dots\dots\dots (2)$$

1. ตัวแปรสมมติฐานวิจัยที่ 2

1.1 ตัวแปรตาม

1.1.1 คุณภาพกำไร (Quality of Earnings: QE)

1.2 ตัวแปรอิสระ

1.2.1 ระดับการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance: CG)

1.2.2 กรรมการที่มีการดำรงตำแหน่งมากกว่า 1 ตำแหน่ง (Position More: Posmore)

1.2.3 ขนาดของบริษัท (Size)

1.2.4 ประเภทอุตสาหกรรม (Types of industrial: Indus)

1.2.5 โครงสร้างเงินทุน (Debt to equity ratio: DE)

การวัดค่าตัวแปร

CG	คือ ผลการจัดอันดับการกำกับดูแลกิจการ วัดค่าโดยกำหนดคะแนนตามลำดับที่ได้จากการจัดอันดับ (IOD)			
	ระดับดีเลิศกลุ่มที่ได้คะแนน	90 ขึ้นไป	}	วัดค่าคะแนนเป็น 1
	ระดับดีมากกลุ่มที่ได้คะแนน	80 – 89		
	ระดับดีกลุ่มที่ได้คะแนน	70 – 79		
	ระดับดีพอใช้ ผ่าน และ ไม่มี	กลุ่มที่ได้คะแนน ต่ำกว่า 69		วัดค่าคะแนนเป็น 0
Posmore	คือ สัดส่วนการดำรงตำแหน่งของกรรมการมากกว่า 1 ตำแหน่ง วัดค่าโดยอัตราส่วนจำนวนกรรมการที่ดำรงตำแหน่งมากกว่า 1 ตำแหน่งต่อจำนวนกรรมการทั้งหมดของบริษัท			
Size	คือ ขนาดของบริษัท วัดค่าโดยค่าลอการิทึมธรรมชาติของสินทรัพย์รวม			
Indus	คือ ประเภทอุตสาหกรรม 8 กลุ่ม วัดค่าโดยใช้ตัวแปรหุ่น 7 ตัว (Dummy variables)			
	INDUS ₁ คือ กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน	= 1	อื่นๆ = 0	
	INDUS ₂ คือ กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร	= 1	อื่นๆ = 0	
	INDUS ₃ คือ กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรธรรมชาติ	= 1	อื่นๆ = 0	

- INDUS₄ คือ กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี = 1 อื่นๆ = 0
- INDUS₅ คือ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ = 1 อื่นๆ = 0
- INDUS₆ คือ กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม = 1 อื่นๆ = 0
- INDUS₇ คือ กลุ่มอุตสาหกรรมอุปโภคบริโภค = 1 อื่นๆ = 0
- QE คือ คุณภาพกำไร วัดค่าโดยใช้อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อกำไรสุทธิ
(วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2543)
- DE คือ โครงสร้างเงินทุน วัดค่าโดยใช้อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์

การทดสอบสมมติฐานวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานวิจัยตัวแบบที่ 1 วิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก หาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการบริษัทกับระดับการกำกับดูแลกิจการ

Variables in the Equation									
Model	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95.0% C.I. for EXP(B)		
							Lower	Upper	
Step1(a)									
POSMOR	-2.056	0.650	9.999	1	0.002***	0.128	0.036	0.458	
SIZE	0.474	0.080	35.257	1	0.000***	1.606	1.373	1.877	
<i>INDUS₁</i>	0.790	0.405	3.801	1	0.051*	2.203	0.996	4.873	
<i>INDUS₂</i>	0.116	0.336	0.119	1	0.730	1.123	0.581	2.168	
<i>INDUS₃</i>	1.326	0.640	4.290	1	0.038**	3.767	1.074	13.212	
<i>INDUS₄</i>	0.842	0.418	4.057	1	0.044**	2.320	1.023	5.263	
<i>INDUS₅</i>	0.401	0.293	1.867	1	0.172	1.493	0.840	2.653	
<i>INDUS₆</i>	0.084	0.294	0.083	1	0.774	1.088	0.612	1.935	
<i>INDUS₇</i>	0.405	0.371	1.192	1	0.275	1.499	0.725	3.101	
Constant	-8.861	1.794	24.405	1	0.000***	0.000			
Nagelkerke R Square			= 0.147						
Chi-square			= 11.21 (Sig = .190)						
Percentage Predicted Correct			= 76.4%						
CG = 1	ระดับดีเลิศ ดีมาก ดี	(<i>n₁</i>)	= 545						
CG = 0	ระดับดีพอใช้ ผ่านและไม่มี	(<i>n₀</i>)	= 168						
		<i>n</i>	= 713						

a Variable(s) entered on step 1: POSMOR, SIZE, INDUS1, INDUS2, INDUS3, INDUS4, INDUS5, INDUS6, INDUS7.

n₁ = บริษัทที่มีคะแนนการกำกับดูแลกิจการระดับดีเลิศ ดีมาก ดี

n₀ = บริษัทที่มีคะแนนการกำกับดูแลกิจการระดับดีพอใช้ ผ่านและไม่มี

*** ระดับนัยสำคัญ 0.01 ** ระดับนัยสำคัญ 0.05 * ระดับนัยสำคัญ 0.10

ตารางที่ 1 พบว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายระดับการกำกับดูแลกิจการได้ โดยค่า Nagelkerke R Square มีค่าเท่ากับ .147 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระได้แก่สัดส่วนการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการมากกว่า 1 ตำแหน่ง ขนาดบริษัทและประเภทอุตสาหกรรม สามารถอธิบายความผันผวนของตัวแปรตามคือ ระดับการกำกับดูแลกิจการได้ในระดับร้อยละ 14.7 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าสถิติทดสอบ Chi-square มีค่าเท่ากับ 11.21 (Sig. = .190) จึงสรุปได้ว่าตัวแบบมีความเหมาะสมในการทดสอบความสัมพันธ์ ระหว่างสัดส่วนการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการมากกว่า 1 ตำแหน่ง (POSMORE) กับ ระดับการกำกับดูแลกิจการ (CG) และพบว่า บริษัทที่มีระดับการกำกับดูแลกิจการในระดับดีเลิศ ดีมาก ดี จำนวน 545 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 76.44 และบริษัทที่มีระดับการกำกับดูแลกิจการในระดับดีพอใช้ ดี และ ไม่มี จำนวน 168 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 23.56 และเมื่อทำการเปรียบเทียบค่าพยากรณ์พบว่ามีความถูกต้องในการพยากรณ์ 76.40 %

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยจากตารางที่ 1 สามารถสรุปผลได้ดังนี้ สัดส่วนการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการมากกว่า 1 ตำแหน่ง (POSMORE) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับระดับการกำกับดูแลกิจการ (CG) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_1) เท่ากับ -2.056 (Wald = 9.999; Exp(B) = 0.128; sig = 0.002) ผลการวิเคราะห์ พบว่า บริษัทที่มีสัดส่วนการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการมากกว่า 1 ตำแหน่งมีค่าเพิ่มขึ้นจะทำให้ระดับการกำกับดูแลกิจการลดลง สำหรับตัวแปรควบคุมพบว่า ขนาดของบริษัท (SIZE) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการกำกับดูแลกิจการ (CG) พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_2) เท่ากับ 0.474 (Wald=35.257; Exp(B) = 1.606; sig = 0.000) ผลการวิเคราะห์ พบว่า บริษัทที่มีขนาดใหญ่จะทำให้ระดับการกำกับดูแลกิจการเพิ่มขึ้น ประเภทอุตสาหกรรม (INDUS) มีความสัมพันธ์กับระดับการกำกับดูแลกิจการ (CG) พบว่าประเภทอุตสาหกรรมต่างกันจะทำให้ระดับการกำกับดูแลกิจการต่างกัน ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_3) เท่ากับ 0.790 (Wald=3.801; Exp(B) = 2.203; sig = 0.051) กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรธรรมชาติ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_5) เท่ากับ 1.326 (Wald = 4.290; Exp(B) = 3.767; sig = 0.038) และกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_6) เท่ากับ 0.842 (Wald = 4.057; Exp(B) = 2.320; sig = 0.044) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มอุตสาหกรรมการเงิน กลุ่มทรัพยากรธรรมชาติ และกลุ่มเทคโนโลยี มีระดับการกำกับดูแลกิจการมากกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่นและผลการวิเคราะห์ไม่พบความสัมพันธ์ของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร กลุ่มบริการ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและกลุ่มอุปโภคบริโภค

จากข้างต้นสรุปได้ว่า บริษัทที่มีสัดส่วนของจำนวนกรรมการที่มีการดำรงตำแหน่งมากกว่า 1 ตำแหน่งต่อจำนวนกรรมการทั้งหมดของบริษัทมีค่าเพิ่มขึ้นจะทำให้ระดับการกำกับดูแลกิจการลดลง จึง

ยอมรับสมมติฐานวิจัยที่ 1 การดำรงตำแหน่งมากกว่า 1 ตำแหน่งของคณะกรรมการ จะมีผลเชิงลบต่อระดับการกำกับดูแลกิจการ

ตารางที่ 2 ผลวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานตามตัวแบบที่ 2 วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) หาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการกำกับดูแลกิจการกับคุณภาพกำไร

Coefficients					
Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	-1.170	1.768		-0.662	0.508
CG	0.536	0.257	0.079	2.086	0.037**
POSMORE	-1.386	0.729	-0.071	-1.901	0.058*
SIZE	0.087	0.078	0.046	1.117	0.264
DE	-0.255	0.089	-0.118	-2.869	0.004***
<i>INDUS₁</i>	-1.016	0.418	-0.105	-2.429	0.015**
<i>INDUS₂</i>	0.412	0.407	0.044	1.011	0.312
<i>INDUS₃</i>	-0.439	0.479	-0.038	-0.916	0.360
<i>INDUS₄</i>	0.811	0.425	0.081	1.910	0.057*
<i>INDUS₅</i>	0.941	0.337	0.132	2.789	0.005***
<i>INDUS₆</i>	0.603	0.353	0.080	1.710	0.088*
<i>INDUS₇</i>	0.154	0.449	0.015	0.344	0.731
Adjusted R square	= .063				
F (Sig.)	= 5.376 (.000)				
n	= 713				

a Dependent Variable: คุณภาพกำไร

*** ระดับนัยสำคัญ 0.01 ** ระดับนัยสำคัญ 0.05 * ระดับนัยสำคัญ 0.10

จากตารางที่ 2 พบว่า ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายคุณภาพกำไรได้ โดยค่า Adjusted R square มีค่าเท่ากับ .063 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระ ได้แก่ระดับการกำกับดูแลกิจการ สัดส่วนการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการมากกว่า 1 ตำแหน่ง ขนาดบริษัท อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

รวม และประเภทอุตสาหกรรม สามารถอธิบายความผันผวนของตัวแปรตามคือ คุณภาพกำไร ได้ใน ระดับร้อยละ 6.30 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่าค่า F (Sig.) ที่ได้จากการวิเคราะห์เท่ากับ 5.376 (Sig. = .000) แสดงให้เห็นว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์ในการวิเคราะห์ตามตัวแบบที่ 2 ระหว่างระดับการ กำกับดูแลกิจการ (CG) กับคุณภาพกำไร (QE)

ผลการทดสอบสมมติฐานวิจัย จากตารางที่ 2 สามารถสรุปได้ว่า ระดับการกำกับดูแลกิจการ (CG) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพกำไร (QE) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_1) เท่ากับ 0.536 ($t = 2.086$; sig = 0.037) แสดงให้เห็นว่าบริษัทที่มีระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีผลทำให้กำไรมี คุณภาพดี สำหรับตัวแปรควบคุมพบว่า โครงสร้างคณะกรรมการ (POSMORE) มีความสัมพันธ์ เชิงลบ กับคุณภาพกำไร (QE) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_2) เท่ากับ -1.386 ($t = -1.901$; sig = 0.058) แสดงให้เห็นว่า สัดส่วนการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการมากกว่า 1 ตำแหน่งต่อจำนวนกรรมการ บริษัททั้งหมดมีค่าเพิ่มขึ้นจะทำให้กำไรมีคุณภาพน้อย ขนาดของบริษัท (SIZE) ไม่มีความสัมพันธ์กับ คุณภาพกำไร (QE) พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_3) เท่ากับ 0.087 ($t = 1.117$; sig = 0.264) แสดงให้เห็นว่า ขนาดของบริษัทไม่มีผลต่อกำไรที่มีคุณภาพ โครงสร้างเงินทุน (DE) มีความสัมพันธ์เชิง ลบกับคุณภาพกำไร (QE) พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_4) เท่ากับ -0.255 ($t = -2.869$; sig = 0.004) แสดงให้เห็นว่าบริษัทที่มีอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวมมีค่าเพิ่มขึ้นจะทำให้กำไร มีคุณภาพน้อย ประเภทอุตสาหกรรม (INDUS) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไร (QE) พบว่า ประเภท อุตสาหกรรมต่างกันจะทำให้กำไรมีคุณภาพต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมการเงิน มี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_5) เท่ากับ -1.016 ($t = -2.429$; sig = 0.015) แสดงให้เห็นว่ากลุ่ม อุตสาหกรรมการเงินมีกำไรที่มีคุณภาพน้อยกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่น และพบว่ากลุ่มอุตสาหกรรม เทคโนโลยี มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_6) เท่ากับ 0.811 ($t = 1.910$; sig = 0.057) กลุ่มอุตสาหกรรม บริการ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_7) เท่ากับ 0.941 ($t = 2.789$; sig = 0.005) และกลุ่มอุตสาหกรรม สินค้าอุตสาหกรรม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_{10}) เท่ากับ 0.603 ($t = 1.710$; sig = 0.088) แสดงให้ เห็นว่ากลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีและกลุ่มอุตสาหกรรมบริการมีกำไรที่มีคุณภาพมากกว่ากลุ่ม อุตสาหกรรมอื่น และผลการวิเคราะห์ไม่พบความสัมพันธ์ของประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มเกษตรและ อาหาร กลุ่มทรัพยากรธรรมชาติ และกลุ่มอุปโภคบริโภค

จากข้างต้นสรุปได้ว่า บริษัทที่มีระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีในระดับสูงจะมีผลต่อคุณภาพ กำไรของบริษัทที่สูงขึ้น จึงยอมรับสมมติฐานวิจัยที่ 2 ระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีผลเชิงบวกต่อ คุณภาพกำไร

ตารางที่ 3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานวิจัย

สมมติฐานวิจัย	ผลการทดสอบ สมมติฐานวิจัย
H ₁ การดำรงตำแหน่งของกรรมการมากกว่า 1 ตำแหน่งมีผลเชิง ลบต่อระดับการกำกับดูแลกิจการ	ยอมรับ
H ₂ ระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพกำไร	ยอมรับ

สรุปผลการวิจัย

ผลการทดสอบเชิงอนุมานของการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก ตามตัวแบบที่ 1 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการบริษัท (POSMORE) กับระดับการกำกับดูแลกิจการ (CG) พบว่า โครงสร้างคณะกรรมการบริษัทวัดค่าโดยใช้สัดส่วนของจำนวนกรรมการที่มีการดำรงตำแหน่งมากกว่า 1 ตำแหน่งต่อจำนวนกรรมการทั้งหมดมีความสัมพันธ์เชิงลบกับระดับการกำกับดูแลกิจการ แสดงให้เห็นว่าบริษัทที่มีสัดส่วนของจำนวนกรรมการที่มีการดำรงตำแหน่งมากกว่า 1 ตำแหน่งต่อจำนวนกรรมการทั้งหมดมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจะทำให้บริษัทมีระดับการกำกับดูแลกิจการลดลง และผลการวิเคราะห์ตัวแปรควบคุมในตัวแบบ พบว่าขนาดของบริษัท (SIZE) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการกำกับดูแลกิจการ (CG) แสดงให้เห็นว่าขนาดของบริษัทต่างกันมีผลทำให้ระดับการกำกับดูแลกิจการต่างกัน ประเภทอุตสาหกรรม (INDUS) มีความสัมพันธ์กับระดับการกำกับดูแลกิจการ (CG) พบว่า ประเภทอุตสาหกรรมต่างกันจะส่งผลให้ระดับการกำกับดูแลกิจการต่างกัน จากการวิเคราะห์พบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน กลุ่มทรัพยากรธรรมชาติ กลุ่มเทคโนโลยีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการกำกับดูแลกิจการ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน กลุ่มทรัพยากรธรรมชาติ กลุ่มเทคโนโลยี มีระดับการกำกับดูแลกิจการมากกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่น และจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของประเภทกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร กลุ่มบริการ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอุปโภคบริโภค ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการกำกับดูแลกิจการซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเภทอุตสาหกรรมต่างกันทำให้ระดับการกำกับดูแลกิจการต่างกัน

สำหรับผลการทดสอบเชิงอนุมานของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ตามตัวแบบที่ 2 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการกำกับดูแลกิจการ (CG) กับคุณภาพกำไร (QE) พบว่าระดับการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพกำไร แสดงให้เห็นว่า บริษัทที่มีระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะทำให้มีกำไรที่มีคุณภาพมาก และผลการวิเคราะห์ตัวแปรควบคุมในตัวแบบ พบว่า โครงสร้างคณะกรรมการ (POSMORE) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับคุณภาพกำไร (QE) แสดงให้เห็นว่าบริษัทที่มีสัดส่วนของจำนวนกรรมการที่มีการดำรงตำแหน่งมากกว่า 1 ตำแหน่งต่อจำนวนกรรมการบริษัททั้งหมดมีสัดส่วนที่มากขึ้นจะทำให้บริษัทมีกำไรที่มีคุณภาพน้อย ขนาดของบริษัท (SIZE) ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไร (QE) แสดงให้เห็นว่าขนาดของบริษัทไม่มีผลทำให้บริษัทมีกำไรที่มีคุณภาพ โครงสร้างเงินทุน (DE) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับคุณภาพกำไร (QE) แสดงให้เห็นว่าบริษัทที่มีอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวมในอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้น จะทำให้บริษัทมีกำไรที่มีคุณภาพน้อย ประเภทอุตสาหกรรม (INDUS) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไร (DE) พบว่าประเภทอุตสาหกรรมต่างกันมีผลทำให้กำไรมีคุณภาพต่างกัน จากการวิเคราะห์พบว่า ประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มธุรกิจการเงิน มีความสัมพันธ์เชิงลบกับคุณภาพกำไร แสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจการเงิน มีกำไรที่มีคุณภาพน้อยกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่น และกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี กลุ่มบริการ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพกำไรแสดงให้เห็นว่าประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มบริการ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม มีกำไรที่มีคุณภาพมากกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่น และจากการวิเคราะห์ประเภทอุตสาหกรรมยังพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร กลุ่มทรัพยากรธรรมชาติ และกลุ่มอุปโภคบริโภค ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไร แสดงให้เห็นว่าประเภทอุตสาหกรรมต่างกันทำให้คุณภาพกำไรต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ได้ศึกษาตามตัวแบบที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการบริษัทกับระดับการกำกับดูแลกิจการ สามารถสรุปได้ว่าสัดส่วนของจำนวนกรรมการที่มีการดำรงตำแหน่งมากกว่า 1 ตำแหน่งจะทำให้ระดับการกำกับดูแลกิจการลดลง เป็นเพราะการทำหน้าที่หลากหลายส่งผลต่อความสามารถในการบริหารงานไม่มีการตรวจสอบถ่วงดุลจากผลการทดสอบของผู้วิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนของจำนวนกรรมการที่ดำรงตำแหน่งมากกว่า 1 ตำแหน่งมีความสัมพันธ์เชิงลบกับระดับการกำกับดูแลกิจการซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานและสอดคล้องกับ ชารีณี จงมุกิตา (2550) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการและการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยผลการศึกษาพบว่า การรวมตำแหน่งระหว่างประธานกับกรรมการผู้จัดการมีความสัมพันธ์ทางลบกับการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี แสดงให้เห็นว่า บริษัทใดที่มีคณะกรรมการการดำรงตำแหน่งมากกว่าหนึ่งตำแหน่งจะทำให้การเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีนั้นลดลงซึ่งมีผลทำให้บริษัทได้รับผลรายงานการประเมินการกำกับดูแลกิจการในระดับคะแนนที่น้อย

จากผลการวิจัยที่ได้ศึกษาตามตัวแบบที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการกำกับดูแลกิจการกับคุณภาพไร สามารถสรุปได้ว่าบริษัทที่มีระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะทำให้บริษัทมีกำไรที่มีคุณภาพเป็นเพราะบริษัทที่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีการบริหารจัดการการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกิจการที่ดี 5 หมวดซึ่งมีหมวดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใสซึ่งรวมถึงการเปิดเผยงบการเงินของกิจการดังนั้นบริษัทต้องทำให้กิจการมีผลประกอบการเป็นไปตามเป้าหมาย มีการสร้างกำไรที่ยั่งยืน เพื่อสร้างความเชื่อถือให้กับนักลงทุนซึ่งตรงตามสมมติฐานวิจัยและสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัทยา ดิจริงจริง (2552) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดอันดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับคุณภาพกำไรพบว่า อันดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพกำไรซึ่งคุณภาพกำไรวัดค่าโดยระดับรายการค้างรับค้างจ่ายโดยตามดุลยพินิจของผู้บริหารตามวิธีการคำนวณแบบ Modified Jones Model และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jiang, Lee and Anandarajan (2008) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับคุณภาพกำไร ระดับการกำกับดูแลกิจการใช้ค่าคะแนน Gov-Score ที่พัฒนามาจากคุณภาพกำไรวัดค่าจากรายการค้างที่เกินปกติ ผลการศึกษาพบว่าระดับการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับคุณภาพไรโดยระดับการกำกับดูแลกิจการที่สูงจะส่งผลให้บริษัทมีการบริหารกำไรที่ดีเป็นกำไรที่มีคุณภาพ และจากการศึกษาพบว่าโครงสร้างคณะกรรมการมีความสัมพันธ์เชิงลบกับคุณภาพกำไรแสดงให้เห็นว่าบริษัทที่มีสัดส่วนของจำนวนกรรมการที่ดำรงตำแหน่งมากกว่า 1 ตำแหน่งต่อจำนวนกรรมการบริษัททั้งหมดมีจำนวนที่เพิ่มขึ้นจะทำให้บริษัทมีกำไรที่มีคุณภาพน้อยแสดงให้เห็นว่ากรรมการที่ทำหน้าที่หลายตำแหน่งทำให้รับผิดชอบต่อการบริหารงานของบริษัทได้ไม่เต็มที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของกิจการทำให้บริษัทไม่ประสบความสำเร็จในการสร้างกำไรที่ยั่งยืนในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุพงษ์ โมกโชสง และคณะ (2557) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการกำกับดูแลกิจการโครงสร้างผู้ถือหุ้น ต้นทุนตัวแทนกับคุณภาพกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า การควรรวมตำแหน่งประธานกรรมการกับกรรมการผู้จัดการใหญ่เป็น

คนเดียวกันส่งผลทางด้านลบกับคุณภาพกำไร ซึ่งจะเห็นได้ว่าบุคคลเดียวทำสองบทบาทจะทำให้การทำหน้าที่ไม่มีประสิทธิภาพไม่มีการตรวจสอบถ่วงดุล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของโครงสร้างคณะกรรมการบริษัทและระดับการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อคุณภาพกำไร จะเป็นประโยชน์ต่อบริษัทในการกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการที่จะดำรงตำแหน่งในการทำหน้าที่ บริษัทควรกำหนดคณะกรรมการในการดำรงตำแหน่งไม่เกิน 1 ตำแหน่งเพื่อเกิดการถ่วงดุลกันในการปฏิบัติหน้าที่ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพส่งผลให้บริษัทมีระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดี และเมื่อบริษัทมีระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีแล้วบริษัทก็จะมีคุณภาพกำไรที่ดีด้วย ซึ่งผู้ใช้งบการเงิน นักลงทุน สามารถนำผลการวิจัยที่ได้นี้ไปใช้ประกอบการพิจารณาในการเลือกการลงทุนกับบริษัทที่มีระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่สามารถสร้างกำไรที่ยั่งยืนต่อเนื่องโดยเป็นกำไรที่มีคุณภาพ ซึ่งกำไรเป็นผลตอบแทนของการลงทุน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งต่อไปอาจมีการศึกษาในตลาด MAI เพิ่มเติม

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. ผลคะแนนระดับการกำกับดูแลกิจการของบริษัทได้นำมาจากผลการจัดอันดับที่ได้รับการประเมินการกำกับดูแลกิจการจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
2. คุณภาพกำไรที่นำมาศึกษาใช้เพียงนิยามเดียวจากหลายนิยาม ซึ่งการศึกษานี้ใช้คุณภาพกำไรตามแนวคิดของ วรศักดิ์ ทุมมานันท์ (2543) โดยวัดค่าคุณภาพกำไรจากดัชนีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานคำนวณจากอัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อกำไรสุทธิ
3. การดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการของบริษัทได้นำข้อมูลมาจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1)

บรรณานุกรม

- ธาริณี จงมูทิตา. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการและการกำกับดูแลกิจการ: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. งานนิพนธ์บัณฑิตมหาบัณฑิต, สาขาการบัญชี, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พยนต์ คุ้มรำไพ. (2551). *การเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน*. เข้าถึงได้จาก http://www.npc-se.co.th/npc_date/npc_previews.asp?id_head=13&id_sub=29&id=175
- พิรมนต์ สอนดี. (2550). *การกำกับดูแลกิจการที่ดี: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภาณุพงษ์ โมกไชยสง, สุพรรณิ บัวสุข, เกตุจันทร์ จำปาไชยศรี และรวี ลงกาน. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการกำกับดูแลกิจการ โครงสร้างของผู้ถือหุ้น ต้นทุนตัวแทน กับคุณภาพ*

- กำไร: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*, 7 (1), 1-10.
- มัทยา ดิจจริงจิริง. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับคุณภาพกำไรในงบการเงิน: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์. *งานนิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาการบัญชี, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
- รศจรินทร์ กุลศรีสอน. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างผู้ถือหุ้นและคุณภาพกำไร: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *งานนิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาการบัญชี, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*.
- วรศักดิ์ ทุมมานนท์. (2543). *คุณรู้จัก Creative accounting และคุณภาพกำไรแล้วหรือยัง*. กรุงเทพฯ: ไอออนิค อินเทอร์เน็ต รีซอสเสส.
- สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย IOD. (2554-2555). *หลักเกณฑ์การสำรวจโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทยปี 2554-2555*. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย.
- สังเวียร อินทวิชัย. (ม.ป.ป.). *มุมมองและความหวัง เรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดี 1-2, เปิดโลกบรรษัทภิบาล*. เข้าถึงได้จาก http://library.set.or.th/images/set_pub/html/setnews_thai/v6/cg_v6.html
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2547). *คู่มือกรรมการจดทะเบียนเรื่องบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ, เล่ม 1*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์.
- สุริยา พันธุ์รงค์. (2553). การกำกับดูแลกิจการ: การประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือ ในการพยากรณ์ความล้มเหลวของกิจการ. *วารสารวิชาการและวิจัย มทร พระนคร*, 4, 124-125.
- Cway Investment. (2557). *คุณภาพกำไร*. เข้าถึงได้จาก : <http://www.cwayinvestment.com/2014/09/blog-post.html>
- Epstein, M., & Birchard, B..(1999). *Counting What Count: Turning Corporate Accountability to Competitive Advantage*. Retrieved from <http://www.amazon.com/Counting-What-Counts-Accountability-Competitive/0738203130>
- Jian, A., Lee, P. & Anadarajan, A. (2008). *The association between corporate governance and earnings quality: Further evidence using the Gov score*. Retrieved from <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0882611008000527>
- Maherani, F., Ranjbar, M. H., & Fathi, Z. (2014). The Relationship between Earnings Quality, Financing, Corporate Performance and investment decisions in tehran stock exchange (TSE)-Listed Companies. *Journal of Life Science and Biomedicine*, 4(2), 88-96.
- Vinten, G. (2002). The corporate governance lessons of enron. *Corporate governance*, 2 (4), 4-9.